

การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การรับรู้ และความสนใจเกี่ยวกับ โทรทัศน์ดิจิทัลกับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

จักรีรัตน์ แสงวารีย์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การรับรู้และความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ และกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัล ได้แก่ ด้านความถี่ในการเปิดรับสื่อ ด้านเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการเปิดรับสื่อ ด้านสื่อที่เปิดรับมากที่สุด ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 การรับรู้เกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และความสนใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเปิดรับสื่อ, การรับรู้, ความสนใจ, โทรทัศน์ดิจิทัล, เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยุและโทรทัศน์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
โทร. 08-1659-9100 อีเมล: jakgreerat@hotmail.com

The Study of Media Exposure Behavior, Perception and Interest in Digital Television Related to Opinions toward the Replacement of the Set Top Box

Jakgreerat Sangvari^{*}

Abstract

The objective of the research was to study the relationship between media exposure, people's perception, and people's interest in matters regarding digital television related to the opinions of people in Bangkok toward the replacement of the set top box. The research methodology was quantity research. The data were collected through 400 samples who were residents in Bangkok Metropolitan Region. The study found the following results: The media exposure in digital television matters of population live in Bangkok associate with the views of replacing set top box included frequency of media exposure, time average, and most of media had correlation to the opinions of people in Bangkok toward the replacement of the set top box with a statistical significance at .05. People's perception in matters regarding digital television had correlation to the opinions of people in Bangkok toward the replacement of the set top box with a statistical significance at .05. People's interest in matters regarding digital television had correlation to the opinions of people in Bangkok toward the replacement of the set top box with a statistical significance at .05.

Keywords: Media Exposure, People's perception, People's interest, Digital Television, Set Top Box

---

^{*} Instructor, Department of Broadcasting, Faculty of Communication Arts, Kasem Bundit University
Tel. 08-1659-9100, E-mail: jakgreerat@hotmail.com

1. บทนำ

สื่อโทรทัศน์ นับว่าเป็นสื่อที่มีการส่งสารทั้งทางภาพและทางเสียง สามารถสร้างสรรค์จินตนาการผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ทางจอโทรทัศน์ ทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจได้ง่ายกว่าสื่อชนิดอื่น โดยสามารถให้ความบันเทิงในหลากหลายรูปแบบจึง เป็นเหตุผลที่ทำให้ให้สื่อโทรทัศน์เข้าถึงประชาชนผู้รับสารในประเทศไทยได้มากกว่าสื่ออีกหลายประเภท

ทุกวันนี้สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ทุกคนรู้เรื่องมีการเปิดรับมากที่สุด จึงมีผู้รับสารเป็นวงกว้าง สังเกตได้จากทุกครัวเรือนจะต้องมีโทรทัศน์อย่างน้อยบ้านละ 1 เครื่องเป็นอย่างต่ำ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้บุคคลทุกเพศทุกวัยตั้งแต่เด็กจนถึงวัยชราได้รับชมและรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่สื่อออกมาจากโทรทัศน์ [1]

ที่ผ่านมาการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ของประเทศไทยจะเป็นระบบอนาล็อก (Analog) คือ ส่งสัญญาณภาพและเสียงในรูปสัญญาณอนาล็อกแบบ AM และ FM แบ่งเป็นระบบ NTSC ระบบ PAL และ SECAM เป็นต้น โดยมีการส่ง 525 เส้น 30 ภาพ/วินาที หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าระบบเอฟซีซี (FCC) ดังนั้นเมื่อมีสถานีส่งโทรทัศน์มากขึ้นก็จะเกิดปัญหาเรื่องสัญญาณรบกวน มาจากปัญหาอาทิ 1) สัญญาณรบกวนไม่ว่าจะจากอุปกรณ์ไฟฟ้า และแม่เหล็กอื่น ๆ ทำให้ภาพไม่คมชัด 2) สัญญาณที่ส่งมาจากสถานีอื่น ๆ มารบกวนทำให้การรับไม่คมชัด 3) สัญญาณที่สะท้อนจากตึก สิ่งปลูกสร้าง ทำให้เกิดเงาขึ้นที่เครื่องรับโทรทัศน์ เกิดความไม่ชัดเจนจนน่ารำคาญ จึงทำให้ปัจจุบันเราไม่สามารถอัดสัญญาณได้ ทำให้ต้องให้ความถี่ที่สูง เป็นผลให้สถานีมีน้อยช่องสัญญาณก็น้อย จึงต้องนำระบบดิจิทัลมาแก้ปัญหาเพื่อให้มีช่องสัญญาณออกออกรายการได้มากขึ้น

เริ่มตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2555 คณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้มีการแปลงใช้ระบบโทรทัศน์ดิจิทัล (Digital Television) แทนจากระบบอนาล็อกเดิม ซึ่งระบบโทรทัศน์ดิจิทัลคือการผ่านของเสียงและภาพโดยใช้สัญญาณดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถส่งข้อมูลได้มากกว่าแบบอนาล็อก รวมทั้งได้คุณภาพความชัดของภาพและเสียง เช่น โทรทัศน์ระบบ HDTV ทั้งนี้

เป็นระบบการแพร่สัญญาณคลื่นโทรทัศน์ภาคพื้นดิน "Terrestrial" โดยไม่ได้ยิงสัญญาณออกนอกโลกไปยังดาวเทียม เหมือนกับระบบของฟรีทีวีในปัจจุบันเพียงแต่เปลี่ยนวิธีการเข้ารหัสสัญญาณเป็นแบบดิจิทัลแทนระบบอนาล็อกเดิมนั้น ซึ่งได้ทยอยเปลี่ยนระบบโทรทัศน์เป็นระบบดิจิทัลไปเรื่อย ๆ และเมื่อพร้อมแล้วก็หยุดแพร่สัญญาณระบบอนาล็อกอย่างถาวร (Digital Switchover) หลังจากนั้นจึงนำคลื่นเดิมที่จับกับโทรทัศน์ระบบอนาล็อกไปจัดสรรใหม่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและตอบสนองความต้องการใช้คลื่นความถี่ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยสมบูรณ์พร้อมกัน ภายในปี พ.ศ. 2559

ปัจจุบันอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในต่างประเทศได้เข้าสู่ระบบดิจิทัลกันแทบทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ของไทย ตั้งแต่กล้องวิดีโอไปจนถึงการตัดต่อมันได้ เปลี่ยนมาใช้ระบบดิจิทัลแล้ว เรียกได้ว่าในส่วนของการผลิตและการออกอากาศเทคโนโลยีพร้อม เหลือแค่ส่วนของนโยบาย และของผู้ชมโทรทัศน์เท่านั้น ซึ่งในส่วนของประโยชน์ของการส่งโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลนั้นมีหลายประการ อาทิ (1) ทำให้ใช้ประโยชน์จากช่องสัญญาณได้มากขึ้น (2) สามารถรับชมได้ขณะอยู่ในพาหนะที่เคลื่อนที่ เช่น โทรทัศน์ในรถยนต์ (3) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการออกอากาศลดลงเนื่องจากเครื่องส่ง 1 เครื่องเดิมออกอากาศได้เพียง 1 รายการแต่ถ้าเป็นระบบดิจิทัลเราสามารถส่งได้หลายรายการ (4) การพัฒนาประสิทธิภาพของโทรทัศน์เพิ่มขึ้น (5) เป็นการประหยัดพลังงานในการส่งโทรทัศน์เนื่องจากเครื่องส่งใช้กำลังอากาศลดลงและ (6) คุณภาพของการรับชมดีขึ้น การรบกวนสัญญาณน้อย เป็นต้น

ด้วยเหตุที่เรื่องโทรทัศน์ดิจิทัลเป็นเรื่องใหม่ที่ประชาชนต้องรับทราบสิ่งต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการตัดสินใจเปลี่ยนมาใช้โทรทัศน์ในระบบดิจิทัลหรือติดตั้งรับสัญญาณโทรทัศน์ (Set Top Box) แทนสำหรับโทรทัศน์เครื่องรับแบบอนาล็อก เพื่อทำการแปลงสัญญาณให้รับในระบบดิจิทัลได้ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญโดยมีปัญหาที่เกิดขึ้นคือ เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ (Set Top Box) มีค่อนข้างมีราคาสูงอาจเป็นผลทำให้

ผู้ชมโทรทัศน์เกิดความสับสนและไม่เข้าใจในการปรับเปลี่ยนระบบโทรทัศน์ที่จะเกิดขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษายุติธรรมการเปิดรับสื่อ การรับรู้ และความสนใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลกับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ โดยมุ่งเน้นไปที่กลุ่มประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เปิดรับสื่อรับรู้ และสนใจต่อข้อมูลโทรทัศน์ดิจิทัล ซึ่งผลของการศึกษาวิจัยนี้จะส่งผลกระทบต่อหน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นผู้ให้บริการข้อมูลข่าวสารและสถาบันการศึกษารวมทั้งในการนำไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานโดยทั่วไปให้ดีขึ้นหรือมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การรับรู้และความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

3. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามจากการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) และทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้ครบถ้วน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัล ทางสื่อประเภทต่าง ๆ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างมาจากการเปิดตารางกลุ่มตัวอย่างของ Yamane [2]

สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์เพื่อทำการทดสอบสมมติฐานข้อ 1 โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการเปิดรับสื่อกับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งจะทำการทดสอบความสัมพันธ์โดยหาค่า Chi-Square

2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทำการทดสอบสมมติฐานข้อ 2-3 โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ และความสนใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัล กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

4. ผลการวิจัย

ผลการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยของนำเสนอผลการวิจัยโดยจำแนกออกตามการทดสอบสมมติฐานสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ดังนี้

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลด้านความถี่ในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ	ประเภทสื่อ	χ^2	Sig.
ความถี่ในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ดิจิทัล	สื่อบุคคล	32.111*	.010
	สื่อสิ่งพิมพ์	20.354	.205
	สื่อวิทยุกระจายเสียง	25.840	.056
	สื่อวิทยุ โทรทัศน์	62.575*	.000
	สื่ออินเทอร์เน็ต	46.036*	.000
	สื่อบุคคล	48.523*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่าพฤติกรรมการเปิดรับสื่อด้านความถี่ในการเปิดรับสื่อ พบว่า สื่อบุคคล สื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อวิทยุกระจายเสียง ด้านความถี่ในการเปิดรับสื่อไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์พฤติกรรมกาเปิดรับสื่อ

เกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลด้านเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการเปิดรับสื่อของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

พฤติกรรมกาเปิดรับสื่อ	ประเภทสื่อ	χ^2	Sig.
ด้านเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการเปิดรับสื่อ	สื่อบุคคล	48.523*	.000
	สื่อสิ่งพิมพ์	34.088*	.005
	สื่อวิทยุกระจายเสียง	28.504*	.028
	สื่อวิทยุโทรทัศน์	37.352*	.002
	สื่ออินเทอร์เน็ต	47.137*	.000
	สื่อบุคคล	16.849	.395

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อด้านเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการเปิดรับสื่อ พบว่า สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่ออินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์พฤติกรรมกาเปิดรับสื่อ

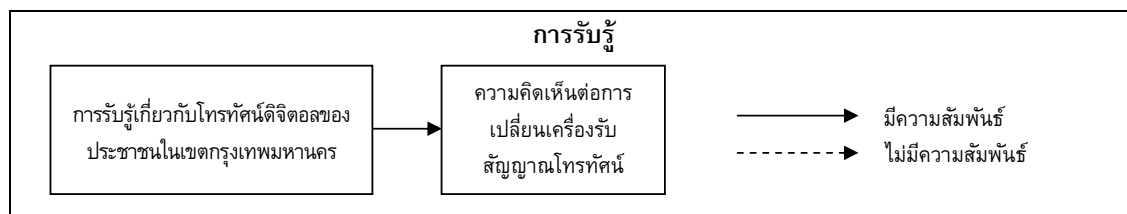
เกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลด้านสื่อที่เปิดรับมากที่สุดของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

พฤติกรรมกาเปิดรับสื่อ	ความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์	χ^2	Sig.
สื่อที่เปิดรับมากที่สุด	สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และ สื่ออินเทอร์เน็ต	16.849	.395

จากตารางที่ 3 พบว่าพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อด้านสื่อที่เปิดรับในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลมากที่สุด ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

สรุปได้ว่าพฤติกรรมเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ในสองด้านกล่าวคือด้านเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการเปิดรับสื่อและด้านความถี่ในการเปิดรับสื่อจากสื่อบุคคล สื่อวิทยุโทรทัศน์และสื่ออินเทอร์เน็ต (ยกเว้นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวิทยุกระจายเสียง) ส่วนด้านสื่อที่เปิดรับในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลมากที่สุด ไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งถือได้ว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นส่วนใหญ่

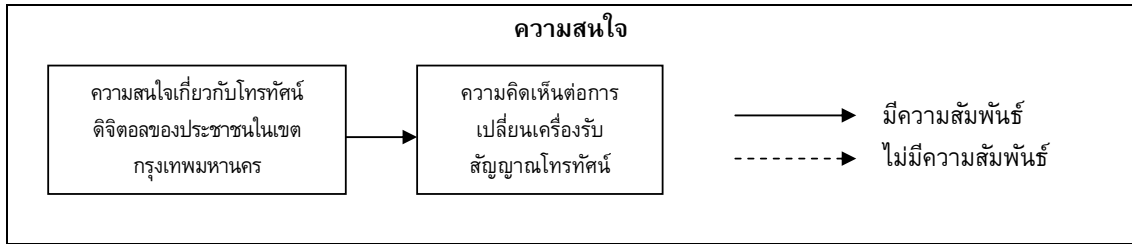
สมมติฐานที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

รูปที่ 1 สรุปความสัมพันธ์ด้านการรับรู้เกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลกับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

จากรูปที่ 1 สรุปได้ว่า การรับรู้เกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมี **ความสัมพันธ์** กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดย

สมมติฐานที่ 3 ความสนใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ โดยสามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

รูปที่ 2 สรุปความสัมพันธ์ด้านความสนใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลกับความเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

จากรูปที่ 2 สรุปได้ว่า ความสนใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมี **ความสัมพันธ์** กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นในการอภิปรายดังนี้

5.1 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า

5.1.1 ในด้านความถี่ในการเปิดรับจากสื่อบุคคล สื่อวิทยุโทรทัศน์และสื่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งตรงกับหรือเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย (ข้อที่ 1) อธิบายได้ว่าประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครได้มีความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่เกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลจากสื่อทั้งสามประเภทดังกล่าวค่อนข้างมาก (ทุกวัน / 3-4 ครั้งในรอบหกเดือน) จึงอาจมีผลต่อความคิดเห็นในการตัดสินใจเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ได้ ทั้งนี้เนื่องจากได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากขึ้น ส่วนความถี่ในการเปิดรับจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวิทยุกระจายเสียงไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับ

สัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งไม่ตรงกับหรือไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย (ข้อที่ 1) ที่ได้ตั้งไว้ ในที่นี้อาจเป็นเพราะความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อทั้งสองประเภทนี้ มีความถี่ในการเปิดรับน้อยกว่าหรือมีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องมาปรากฏผ่านทางสื่อทั้งสองประเภทในจำนวนที่น้อยกว่า จึงอาจจะไม่ค่อยมีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์มากนัก ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วก็มีความสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องของตัวชี้วัด (Index) ที่ใช้วัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อส่วนใหญ่ที่ใช้ [3] คือ การวัดจากการเวลาที่ใช้ในการเปิดรับสื่อ และวัดความถี่ที่ใช้ในการเปิดรับสื่อ

5.1.2 ในด้านเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการเปิดรับสื่อจากสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์และสื่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งตรงกับหรือเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย (ข้อที่ 1) ที่ได้ตั้งไว้ ในกรณีนี้อาจอธิบายได้ว่าตามปกติแล้วบุคคลทั่วไปเมื่อได้เปิดรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อประเภทใด ๆ ก็ตามก็มักจะนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมานั้นมาช่วยในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าจะใช้เวลาในการเปิดรับมากหรือน้อยแตกต่างกันไปจากสื่อประเภทต่าง ๆ นั้นหรือไม่อย่างไร ซึ่งเมื่อพิจารณาใน

ภาพรวมแล้วก็มีความสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องของตัวชี้วัด (Index) ที่ใช้วัดพฤติกรรมเปิดรับสื่อเช่นกัน

5.1.3 ในด้านสื่อที่เปิดรับในเรื่องเกี่ยวกับ

โทรทัศน์ดิจิทัลมากที่สุดไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งไม่ตรงกับหรือไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย (ข้อที่ 1) ที่ได้ตั้งไว้ ในกรณีนี้อาจอธิบายได้ว่าการเปิดรับข้อมูลข่าวสารในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้มีการเปิดรับจากสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้ง 5 ประเภท (สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่ออินเทอร์เน็ต) มากน้อยแตกต่างกันไป ในขณะที่เดียวกันหรือในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกันก็อาจจะเปิดรับจากสื่อมากกว่าหนึ่งประเภทไปพร้อม ๆ กันด้วย ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถวัดค่าความสัมพันธ์ออกมาได้แน่นอนหรืออาจมีผลต่อความคิดเห็นในการเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์หรือไม่อย่างไร ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วก็มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเปิดรับข่าวสารที่ผู้รับสารจะเลือกเปิดรับเฉพาะสิ่งที่สนใจ [4] กล่าวคือผู้รับสารที่แตกต่างตามประสบการณ์ ความต้องการ ความเชื่อทัศนคติ จะเลือกตามความคิดเห็น ความสนใจ เพื่อสนับสนุนความคิดเดิม จะเลือกรับรู้และนำไปสู่การตีความต่อไป

5.2 การรับรู้ในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งตรงกับหรือเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย (ข้อที่ 2) ที่ได้ตั้งไว้ ในกรณีนี้อาจอธิบายได้ว่าตามปกติแล้วบุคคลเมื่อได้มีการรับรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ก็มักจะนำมาเป็นตัวกำหนดกรอบแนวคิดหรือทัศนคติหรือกำหนดท่าทีของพฤติกรรมการแสดงออกในการประเมินบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว กล่าวคือประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเมื่อได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลผ่านทางสื่อประเภทต่าง ๆ แล้ว ก็จะนำเอาข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วก็มีความ

สอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกระบวนการรับรู้ของบุคคลแตกต่างกัน 7 ประการ [5] กล่าวคือ การเชื่อมโยงความเชื่อ การคาดหมาย การเลือกสรร การรับรู้ การสอดคล้องกับทัศนคติ การพึงใจ และการหาเหตุผลเพื่ออธิบาย

5.3 ความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ ซึ่งตรงกับหรือเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย (ข้อที่ 3) ที่ได้ตั้งไว้ ในกรณีนี้อาจอธิบายได้ว่าตามปกติแล้วบุคคลใด ๆ เมื่อได้ให้ความสนใจหรือมีความสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ก็มักจะมีคามโน้มเอียงที่จะให้ความสำคัญหรือมีจิตใจจดจ่อเกี่ยวกับเรื่องหรือสิ่งนั้น ๆ อยู่เสมอและพยายามแสวงหาข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาให้มากขึ้น กล่าวคือประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเมื่อได้รับรู้และสนใจในข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโทรทัศน์ดิจิทัลแล้ว ก็จะสามารถมีความคิดเห็นในการตัดสินใจเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ได้เร็วขึ้นหรือง่ายขึ้น ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วก็มีความสอดคล้องกับความสนใจ [6] ที่กล่าววาคือ เจตคติในทางบวกที่ทำให้คนเราแสวงหากิจกรรมที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ หรือความพร้อมของคนเราในอันที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทำนองเดียวกัน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัล ควรตระหนักหรือให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลให้มากขึ้นทางสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะพฤติกรรมกรเปิดรับสื่อ การรับรู้ และความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลของประชาชนมีความสัมพันธ์หรืออาจจะมีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ให้เป็นระบบดิจิทัล โดยเน้นไปที่สื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อวิทยุโทรทัศน์ เนื่องจากเป็นสื่อที่ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความถี่ เวลาโดยเฉลี่ยและการเลือกเปิดรับมากที่สุด

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยควรขยายออกไปเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในอาณาเขตของประเทศไทยทั้ง 77 จังหวัด โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ดีสามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีแนวคิดหรือข้อคิดเห็นรวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ที่มีความหลากหลาย สามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

6.2.2 เมื่อมีการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ไปเป็นระบบดิจิตอลแล้ว ควรทำการศึกษาในประเด็นความพึงพอใจและหรือความต้องการหรือข้อเสนอแนะต่างๆ โดยเก็บข้อมูลมาจากประชาชนที่ได้เปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ฯ เรียบร้อยแล้ว เพื่อนำผลของการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการให้บริการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไปสำหรับหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้ประกอบการ

7. กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] นิชาภา จรรยาพิสัย. (2552). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อละครโทรทัศน์ไทยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [2] Yamane, T, (1973). **Statistic: An introductory analysis**. New York: Harper & Row.
- [3] McLeod, J. K., & O'Keefe, G. J. (1972). The socialization perspective and Communication behavior. In F. G. Kline & P.J. Tichenor (Eds.), **Current perspectives in mass communication research** (pp. 121-131). Beverly Hills, CA: Sage.

- [4] Klapper, J. T. (1967). **The effects of mass communication**. New York: The Free Press.
- [5] บุษบา สุธีธร. (2548). **ทฤษฎีการสื่อสารภายในบุคคล และระหว่างบุคคล**. ในเอกสารประกอบการสอนประมวลสาระวิชาปรัชญา นิเทศศาสตร์ และทฤษฎีการสื่อสาร (หน่วยที่ 7). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- [6] Blair, G. M., Jones, R. S., & Simpson, R. H. (1962). **Educational psychology**. New York: Macmillan.